

Vlaams
Parlement

vergadering **C287 – FIN19**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 28 juni 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de vermindering van de onroerende voorheffing voor verhuring via sociale verhuurkantoren - 2365 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stand van zaken met betrekking tot de invoering van de geplande huiskorting - 2367 (2010-2011)	5
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de structurele begrotingsnorm - 2548 (2010-2011)	9

■

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de vermindering van de onroerende voorheffing voor verhuring via sociale verhuurkantoren - 2365 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Voorzitter, minister, collega's, het gaat over een opvolgingsvraag, want ik heb deze vraag al eens gesteld.

Tot op vandaag zijn er twee tarieven voor onroerende voorheffing. Er is een 'sociaal' tarief, dat 1,6 procent van het kadastraal inkomen bedraagt, en een 'gewoon' tarief, zijnde 2,5 procent van het kadastraal inkomen. Dit sociaal tarief is momenteel alleen van toepassing op sociale huurwoningen van een beperkt aantal sociale instanties zoals de sociale huisvestingsmaatschappijen, de OCMW's, de gemeenten en het Vlaams Woningfonds.

De sociale verhuurkantoren (SVK's) zijn de voorbije jaren eveneens een belangrijke speler geworden op de private huurmarkt. Een SVK huurt woningen van particuliere eigenaars en verhuurt die door aan private huurders aan een faire huurprijs. De SVK's hebben dus een sociale doelstelling, maar het is geen geheim dat het patrimonium van die SVK's niet zo heel groot is. We proberen de verhuur op de private huurmarkt door SVK's wel te stimuleren. Daarom is er ook wel nood aan een aantal omkaderende maatregelen, een aantal fiscale en financiële maatregelen en stimuli om het aanbod van de huurwoningen op de private huurmarkt te verhogen.

Ook in het Vlaams regeerakkoord is dat zo bepaald. Tot op vandaag kunnen private eigenaars die een woning via SVK's verhuren, niet genieten van het sociaal tarief inzake onroerende voorheffing. Minister, in uw beleidsnota neemt u zich voor om in een gelijke behandeling te voorzien voor alle sociale huurwoningen. Ik heb u hierover vorig jaar ondervraagd. U hebt laten verstaan dat u wilt werken aan een gelijke behandeling van alle sociale huurwoningen, maar dat u niet overhaast te werk wenste te gaan.

Minister, is er een timing voor de uitbreiding van de doelgroep sociaal tarief onroerende voorheffing? Is hierover reeds overleg geweest met andere leden van de Vlaamse Regering, in het bijzonder de minister van Wonen? Wat zijn eventuele obstakels die een spoedige fiscaal gelijke behandeling in de weg staan? Wat zijn de mogelijke budgettaire implicaties?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, collega's, niet alleen in mijn beleidsnota maar ook in het regeerakkoord staat daar inderdaad een passage over. Ik ga ze niet herhalen. Het lijkt een eenvoudige redenering, maar er zijn toch wel een aantal echte problemen bij het dossier. Ik zal ze in kaart brengen. Er zijn ook een aantal onderzoeken bezig.

Dit item werd meegenomen voor debat in de studiegroep gewestbelastingen, waar we het vorige week over hebben gehad. Ook de Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) is een haalbaarheidsstudie aan het uitvoeren. Daarna wil ik dat graag bespreken met mijn collega, minister Freya Van den Bossche, voor de concretisering van deze maatregel. Mijn filosofie is nog altijd dat de implementatie van dat verlaagd tarief moet worden bereikt in de periode 2012-2013.

Er zijn een aantal knelpunten. Een SVK huurt woningen van particulieren en verhuurt die vervolgens door aan sociaal kwetsbare huurders. Dit is eigenlijk de eerste moeilijkheid. Willen we een verlaagd belastingpercentage automatisch toekennen op het aanslagbiljet, dan moeten we voor de verzending van de aanslagbiljetten van onroerende voorheffing voor elk SVK een exacte toestand kennen van de woningen die op 1 januari doorverhuurd worden. Een SVK heeft immers geen of een beperkt eigen patrimonium. VLABEL zal deze exacte

toestand vooraf meegedeeld moeten krijgen en dit op een dusdanige manier dat de administratieve verwerking correct en vlot kan verlopen. Gezien de administratieve verwerking van deze gegevens, moet de aanlevering ruim voor de start van de verzending van de aanslagbiljetten onroerende voorheffing gebeuren. Hier moeten dus strikte afspraken worden gemaakt met de SVK's. Wordt het afgesprokene niet gevolgd, dan zal dit waarschijnlijk bezwaarschriften opleveren. Het eerste probleem situeert zich dus hier. Een SVK heeft geen eigen patrimonium en is tussenpersoon.

Een tweede moeilijkheid zit in het feit dat het verhuurpatrimonium van een SVK continu aan verandering onderhevig kan zijn. Met andere woorden, de toestand op het eerste aanslagjaar is niet noodzakelijk dezelfde als het jaar nadien. Het moet dus jaarlijks in orde worden gebracht. Er moet een controle gebeuren van de aangeleverde gegevens. Dat is blijkbaar niet automatisch mogelijk, dus zal het handmatig moeten gebeuren, met controles ter plaatse. Het is duidelijk dat ten gevolge van de informatieuitwisseling een bijkomende administratieve last ontstaat.

Er is, naast de administratieve last en de onmogelijkheid om de processen te automatiseren, nog een probleem. Ten gevolge van de huidige regelgeving vormt de verstrekking van inlichtingen aan tussenpersonen, zoals een SVK, een probleem.

Om die redenen is er nood aan verder onderzoek. Ik heb dit bij de studiec commissie aangekaart. De studiec commissie heeft vastgesteld dat het om een beleidskeuze gaat en heeft vervolgens enkele bedenkingen naar voren gebracht. De studiec commissie is, met andere woorden, niet enthousiast. Deze beleidskeuze is echter in het Vlaams regeerakkoord opgenomen.

Volgens de studiec commissie komt een verlaging van de onroerende voorheffing de verhuurder ten goede. Eigenlijk is dat niet nodig. De verhuurder haalt al een aantal voordelen uit zijn samenwerking met een SVK. De verhuurder ontvangt een lagere huurprijs. Dit wordt echter door bepaalde voordelen gecompenseerd. De verhuurder heeft de zekerheid van een stipte betaling en van een verhuur op lange termijn. Het behoud van de goede staat van de woning wordt gegarandeerd. Omwille van die voordelen is het volgens de studiec commissie eigenlijk niet nodig de onroerende voorheffing ook nog eens te verlagen.

Er blijkt nog een probleem te zijn. Het gaat om een mogelijke inbreuk op artikel 255, tweede lid, van het wetboek van de inkomstenbelastingen. Vorige week heeft de studiec commissie erop gewezen dat dit op verschillende plaatsen een probleem kan vormen. In de Europese economische ruimte zou het verlaagd tarief enkel van toepassing zijn indien de woning eigendom is van een welbepaalde Vlaamse of nationale instelling. Een gelijkaardige instelling uit de rest van Europa die de woning in haar bezit heeft en die de woning met een gelijkaardig sociaal karakter verhuurt, zou in dat geval niet voor het verlaagd sociaal tarief in aanmerking komen. De studiec commissie suggereert in dit verband een tweevoudige aanpassing. Er moet een uitbreiding naar de Europese Economische Ruimte komen en de terminologie moet worden aangepast om enkel de Vlaamse instellingen te beogen.

Tot slot is er nog een laatste probleem. Mevrouw Hostekint heeft daarnet al naar de budgettaire impact gevraagd. We weten dat nog niet. De studiec commissie moet zich hierover nog uitspreken. Een tariefdaling zou ongetwijfeld in een daling van de ontvangsten resulteren. Dit is niet zozeer een probleem voor ons, maar voor de gemeenten en de provincies, die hierop opcentiemen innen. De impact hiervan is me nog niet bekend.

Ik moet nog eens nagaan op welke manier we met dit alles willen omgaan. Dit betekent niet dat ik het heb laten liggen. De studiec commissie en VLABEL onderzoeken de materie momenteel. Ik heb vorig jaar al naar verschillende problemen verwezen en verklaard dat ik zeker niet over een nacht ijs zou gaan. Gelukkig heb ik dat niet gedaan. De problemen zijn immers reëel. Ik werk alles nu verder uit. Ik hoop zeer snel aan de hand van alle gekende gegevens tot een oplossing te kunnen komen.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik ben blij dat er toch iets gebeurt. Er is al wat onderzoek verricht. Indien ik het goed heb begrepen, stelt de minister 2012 en 2013 als concrete timing voorop.

Wat de knelpunten betreft, wil ik de zaak niet simplificeren. Het eerste probleem is dat de SVK's geen eigen patrimonium hebben. Een van de voorwaarden om een woning door een SVK te laten verhuren, houdt immers in dat de verhuur op lange termijn plaatsvindt. Een SVK verhuurt voor minstens negen jaar. Er zal dus geen groot verloop van eigendom of van verhuur zijn. Aangezien het hier om langetermijncontracten gaat, lijkt dit probleem me oplosbaar.

Het tweede probleem bestaat eruit dat de studiec commissie niet enthousiast is. Aangezien het een beleidskeuze betreft, lijkt dit probleem me van ondergeschikte orde. Volgens de studiec commissie is het niet nodig de verhuurders een bijkomende stimulans te verschaffen. We zien echter dat, ondanks de tevredenheid van verhuurders en huurders, er weinig woningen door SVK's worden verhuurd. Er kan volgens mij perfect in een bijkomende stimulans worden voorzien door middel van een vermindering van de onroerende voorheffing. Het derde probleem kan door middel van een aanpassing worden opgelost. Aangezien het momenteel om 4000 woningen gaat, lijken de budgettaire implicaties me niet zo groot.

Ik ben in elk geval tevreden dat de minister een concrete timing voor ogen heeft. Ik zal dit dossier verder blijven opvolgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stand van zaken met betrekking tot de invoering van de geplande huiskorting - 2367 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Voorzitter, ook dit is geen nieuwe vraag om uitleg. Het gaat om wat we vandaag het klein beschrijf noemen. Die maatregel wordt momenteel toegekend indien het kadastraal inkomen (KI) niet hoger dan 745 euro ligt. In dat geval bedragen de registratierechten 5 procent in plaats van 10 procent.

We weten allemaal dat de koppeling van de verlaagde registratierechten aan het KI eigenlijk achterhaald is. Ze is niet meer aan de huidige situatie aangepast en ze vormt dan ook geen goede graadmeter meer. We hebben destijds al besloten dat we hier iets aan moeten doen en dat we een betere graadmeter moeten vinden. We moeten het systeem van de verlaagde registratierechten moderniseren of afstemmen op het gewijzigde woningbestand en op de huidige woonbehoeften van de mensen.

De vraag is hoe we de verwerving van een eerste bescheiden woning kunnen ondersteunen. Het klein beschrijf is hiervoor geen geschikt middel. We zijn het er allemaal over eens dat we een beter criterium zouden moeten vinden. In het verleden zijn al een aantal mogelijke criteria naar voren geschoven. Ik denk in dit verband onder meer aan de woonoppervlakte, het woonvolume, de gezinsmodulatie en de focus op het wonen in stedelijke gebieden. Dit zijn allemaal mogelijkheden.

In het Vlaams regeerakkoord staat dat de mogelijkheid zal worden onderzocht om het voordeel van het klein beschrijf, zowel in de steden als op het platteland, niet langer

afhankelijk maken van het kadastraal inkomen maar via nieuwe criteria om te vormen tot een huiskorting.

Ook in uw beleidsnota wordt daarnaar verwezen. U stelt daarin dat in het najaar 2010 een traject zou worden opgestart bij het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting dat tot doel zou moeten hebben concrete scenario's te toetsen voor de huiskorting. Hierbij zou worden voortgebouwd op een onderzoek uit 2007-2008.

Minister, is dit onderzoek naar het toekennen van de huiskorting al gestart door Financiën en Begroting? Zo ja, wanneer worden de resultaten van dit onderzoek verwacht? In hoeverre is vanuit het beleidsdomein Wonen en Steden meegewerkt aan het onderzoek dat werd opgestart?

Is er al duidelijkheid over de criteria en parameters die kunnen of zullen worden gemoduleerd? Tot welke specifieke doelgroepen zal de huiskorting zich richten? In hoeverre acht u de hervorming van de huiskorting een betaalbare operatie gelet op de budgettaire beperkingen?

Hoe zult u ervoor zorgen dat dit geen meerkost betekent, maar wel een correctere verdeling en bijvoorbeeld de eigenaars in steden niet worden benadeeld? Denkt u de huiskorting nog tijdens deze regeerperiode te kunnen introduceren?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: De vraag van mevrouw Hostekint betreft een discussie die al sinds de vorige legislatuur wordt gevoerd. Dit punt staat trouwens bovenaan het lijstje van mijn fractie. Minister, ik moedig u dan ook aan om daar concreet werk van te maken.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Minister, dit punt is hier al vaker aan bod geweest tijdens de commissievergaderingen en bij de bespreking van de beleidsnota en beleidsbrieven. Het is een punt dat hoog op de agenda staat en dat nog tijdens deze legislatuur uitwerking zou moeten kunnen krijgen.

In het kader van de studiegroep Gewestbelastingen is dit punt eveneens naar voren gebracht. Tijdens de hoorzittingen hebben we de stand van zaken van de studies van het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting gehoord. Het steunpunt verricht ook over dit punt onderzoek, maar dat is nog niet volledig afgerond. Ik vermoed dat het een van de komende weken of maanden tot een eind zal komen.

Het is op zich al een uitdaging om als basis voor die verminderingen iets anders te vinden dan het kadastraal inkomen. Ik vind het kadastraal inkomen voorbijgestreefd, niet alleen inzake de verminderingen voor onroerende voorheffing, maar voor tal van heffingen in het kader van woningfiscaliteit en als basis voor waarderingen bij successierechten en schenkingsrechten. Het kadastraal inkomen is wat dat betreft ver achterhaald. Heel wat deskundigen bevestigen dat het niet meer de juiste waardering is van onroerende goederen. We moeten misschien eens wat verder kijken, niet alleen naar die verminderingen voor onroerende voorheffingen, maar ook naar de waardering op basis van het kadastraal inkomen voor heffingen in de gewestbelastingen, niet alleen onroerende voorheffing, maar ook successie-, schenkings- en registratierechten.

De voorzitter: De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete: Ik ben ervan overtuigd dat het kadastraal inkomen dat de basis was voor de toekenning van het klein beschrijf aan herziening toe is. De vraag is nu welke criteria in aanmerking moeten worden genomen. Men zal rekening moeten houden met tal van objectieve elementen. Als men eventueel een nieuwe perequatie van het kadastraal inkomen wil doorvoeren, moet men proberen zich te baseren op objectieve gegevens. Bovendien moet men ook rekening houden met de stedelijke situaties waarbij het kadastraal

inkomen vaak hoger ligt dan op het platteland. Dat is niet helemaal rechtvaardig. Anderzijds mag natuurlijk ook het platteland niet worden benadeeld.

De heer Eric Van Rompuy: Wat het klein beschrijf betreft, heb ik de laatste weken wat correspondentie ontvangen. Daarin staat dat het verlaagd tarief met het klein beschrijf als sociale maatregel ook betekent dat men daar moet gaan wonen. Het gaat dan over een periode van drie jaar. Ik verwijs naar de situatie van een jong koppel dat werken heeft moeten laten uitvoeren en daar pas later aan begonnen is. Is er dan een beroepsprocedure? Er is een probleem. Is die tijdsperiode drie jaar? Wat zijn de gevolgen als men die niet respecteert? Ik heb de indruk dat er heel wat problemen zijn. Het is toevallig dat me dat is opgevallen omdat twee mensen me daarover hebben gecontacteerd. Is de periode drie jaar? Gaat het om domiciliëring of het feit dat men er effectief woont? Blijkbaar zijn er toch wat problemen op dat vlak.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Collega's, ik zal beginnen met te antwoorden op de laatste vraag. Het klein beschrijf en de registratierechten zijn gekoppeld aan het feit dat het een enige woning moet zijn en dat, als ik me niet vergis, men er binnen de drie jaar gedomicilieerd moet zijn. *(Opmerkingen van mevrouw Michèle Hostekint)*

Men moet er na drie jaar wonen. *(Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy)*

Men moet er binnen een termijn van, denk ik, drie jaar gaan wonen, er zijn domicilie hebben en er dan een aantal jaren – ook drie jaar – blijven wonen. Dat zijn de voorwaarden.

De heer Eric Van Rompuy: Moet men er onmiddellijk gaan wonen?

Minister Philippe Muylers: Nee, men moet er binnen de drie jaar zijn domicilie hebben en dan moet men er een aantal jaren – ook drie jaar – wonen.

Het is duidelijk een moeilijke materie. Ik heb het dan ook op de lange baan geschoven. Dat was een grapje. *(Gelach)*

Mevrouw Hostekint, het onderzoek door het steunpunt is al ver gevorderd. Ik hoop en denk dat ik na het zomerreces de onderzoeksresultaten kan voorleggen aan het Vlaams Parlement. De resultaten van het onderzoek worden nu besproken in de spoorwerkgroep, waaraan onder meer vertegenwoordigers van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed participeren. Bovendien zijn stakeholders bevraagd naar aanleiding van het onderzoek. Het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting is bovendien ook betrokken bij het onderzoek in opdracht van minister Van den Bossche inzake 'een stedelijk fiscaal instrumentarium', waarin ook een korting op de registratierechten aan bod komt. Uit een schriftelijke vraag die door minister Van den Bossche werd beantwoord, blijkt dat bij het onderzoek rond de huiskorting wordt onderzocht hoe achtergestelde gebieden of wijken in de stad deel kunnen uitmaken van de sociale criteria voor de huiskorting. Dat is ook een antwoord op de vraag van de heer Verougstraete, die ondertussen verdwenen is, maar straks misschien terugkomt. Dat zijn dus de zaken die daar aan bod zullen komen.

Het uitgangspunt van het onderzoek naar de invoering van de huiskorting is, zoals u zelf zei, een zoektocht naar alternatieven voor het klein beschrijf. Ik wil wel duidelijk naar voren brengen dat het hier alleen gaat over een alternatief voor het kadastraal inkomen in verband met de registratierechten. Ik kom daar straks nog op terug, omdat dat toch wel een moeilijkheid is.

Zoals u zei, was er in 2007 al een nuttig onderzoek. We hebben die resultaten ook mee opgenomen. Ik wil niet op de zaak vooruitlopen. Ik moet het definitief rapport nog krijgen. Zoals gezegd, verwacht ik het kort na het zomerreces. Er is een gamma aan mogelijkheden. Uiteindelijk heeft dat ook zijn budgettaire weerslag.

Het spreekt voor zich dat we wel zullen verder bouwen op het regeerakkoord, waarin een aantal passages zijn opgenomen. Een belangrijk element daarin is dat alles moet gebeuren zonder dat de globale fiscale druk mag worden verhoogd.

Een parameter die we in het onderzoek duidelijk opnemen, is de verkoopprijs. Het gaat over registratierechten en het houdt dus verband met de verkoop. We mogen uiteraard niet uit het oog verliezen dat het kadastraal inkomen een waarde is die bepaald was door de overheid zelf en dat een verkoopprijs een overeenkomst is tussen – minstens – twee partijen. Als de registratierechten betaald zouden moeten worden op de verkoopprijs, moeten we ervoor zorgen dat er geen misbruiken zijn. Ik kan u dat eenvoudig uitleggen. Als er een tarief is tot een bepaald bedrag en een veel hoger tarief als het hoger is, dan zou misbruik en prijsbewimpeling het gevolg kunnen zijn. Dat moeten we zeker voorkomen.

De beoordeling van de haalbaarheid van de huiskorting is ook onlosmakelijk verbonden met de resultaten van het onderzoek van het steunpunt en de budgettaire implicaties van de verschillende scenario's. Zodra ik de resultaten heb, zullen we de haalbaarheid nagaan en de zaak zowel hier als in de regering bespreken.

Het onderzoek geeft als belangrijke parameter de verkoopprijs mee. Daarmee is men volgens mij uitgegaan van een realistische en objectieve waardemeter. Daarbij wordt gepoogd om rekening te houden met de prijsbewimpeling. Op die manier wordt ook een correctere fiscaliteit nagestreefd. Ik wil nog benadrukken dat ik me zeer bewust ben van de gevoelige aard van deze materie. Alvorens we een nieuwe basis kunnen invoeren, zal dan ook een draagvlak gecreëerd worden. In het verleden is dat ook al naar voren gebracht. We moeten de maatschappelijke gevolgen van de keuze die we maken zeker in kaart brengen. Een aandachtspunt in het onderzoek is, zeker na wat minister Van den Bossche naar voren heeft gebracht, het tegengaan van de stadsvlucht.

Ik wacht de resultaten van het onderzoek af. Zoals ik al heb gezegd, zijn het er twee: het onderzoek van minister Van den Bossche en het onderzoek dat we aan het steunpunt hebben gegeven. Als die twee samenkomen, kunnen we een voorstel formuleren. Als de resultaten van het steunpunt effectief tot een voorstel leiden om de huiskorting in deze legislatuur om te zetten naar een andere regelgeving in het kader van de registratierechten, wil ik toch nog even herhalen wat ik in mijn beleidsnota naar voren heb gebracht, namelijk dat we zeker moeten oppassen voor de oversijpelingeffecten. Als we rekening zouden houden met de verkoopprijs, is dat niet zomaar over te zetten, zeker al niet op de onroerende voorheffing, om maar iets te zeggen. Het lijkt me niet onmiddellijk de basis. Registratierechten zijn er bij de aankoop. Je moet daarvan dan de consequenties nemen. De hervorming moet voor ons een betere verdeling bewerkstelligen, maar mag niet leiden tot een hogere belastingdruk. De hervorming mag geen invloed hebben op het kadastraal inkomen zoals dat gebruikt wordt voor onroerende voorheffing. Vooraleer de nieuwe basis in te voeren, moet het draagvlak gecreëerd worden.

Het steunpunt is al vergevorderd. Ik verwacht zijn eindrapport in de loop van de zomer zodat we het na het zomerreces kunnen opnemen. Ik heb al wel wat informatie gekregen. Ik hoop dat we daarmee tot een concreet voorstel kunnen komen, maar specifiek gericht op de registratierechten. Of het dan uitbreidbaar is naar andere elementen, zullen we dan nagaan.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik kan u bijtreden. Ik denk dat het niet zozeer een hervorming van het kadastraal inkomen moet zijn, maar dat het vooral betrekking moet hebben op het zogenaamde klein beschrijf bij aankoop van een woning. Vooral daar moeten we een nieuw instrument ontwikkelen, namelijk de huiskorting.

Ik ben het er ook mee eens dat we voorzichtig moeten zijn met het vaststellen van een bepaald criterium zoals de verkoopprijs. Ik denk dat het eerder een combinatie moet zijn van een aantal factoren of criteria zodat er niet alleen met de verkoopprijs, maar bijvoorbeeld ook

met de woonoppervlakte of de gezinssamenstelling of de ligging van de woning rekening wordt gehouden.

Ik ben blij dat u na het zomerreces over de onderzoeksresultaten zult beschikken of ze mee naar hier brengt. Ik ga ervan uit dat we dan snel vooruit kunnen met de implementatie van deze beleidsmaatregel.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, minister, ik wil verwijzen naar Nederland, waar het systeem goed in elkaar steekt. Ze werken er met een referentie als basis voor registratierechten maar ook voor successierechten, niet vergelijkbaar met het kadastraal inkomen. Men houdt geen rekening met de werkelijke verkoopprijs, maar men geeft een afgetopte waarde aan een onroerend goed. Die basis is algemeen aanvaard. Het is misschien een goed idee om daar eens naar te kijken.

Minister Philippe Muylers: Nederland heeft één voordeel: er zijn geen twee overheden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de structurele begrotingsnorm - 2548 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, minister, collega's, het idee van een structurele begrotingsnorm heeft toenmalig minister Van Mechelen in de vorige legislatuur al gelanceerd. Ik ben het ermee eens dat dat een zeer nuttige oefening zou zijn. Er zijn allerlei normeringen of bewakingssystemen van begrotingsevoluties. Saldi geven natuurlijk één indicatie, maar ze zijn zwaar beïnvloed door de conjunctuur. Is de conjunctuur slecht, dan gaan we door de effecten van de automatische stabilisatoren in het rood. Is de conjunctuur beter, dan zijn er extra inkomsten uit belastingen.

Minister, u hebt in de beleidsnota en de beleidsbrief aangekondigd dat het goed zou zijn dat Vlaanderen als behoeder van gezonde, duurzame overheidsfinanciën "een eigen stabiliteitsnorm, gebaseerd op eigen, interne, budgettaire duurzaamheid" zou hebben. We zouden gaan naar een structurele norm met een gezond, structureel vorderingensaldo waar het nominale saldo zou gecorrigeerd zijn voor conjunctuur en eenmalige verrichtingen. Ik denk niet dat ik hier verder moet ingaan op hoe u zo'n structurele begrotingsnorm ziet.

We hebben gehoord dat een werkgroep rond deze structurele begrotingsnorm zijn werkzaamheden zou hebben beëindigd en een rapport bij u zou hebben ingediend. Het is nu eind juni en de legislatuur zit er bijna voor de helft op.

Minister, hoe ver staat het met de structurele begrotingsnorm? Hebt u uit de nota van de werkgroep iets geleerd? Is het waardevol werk waar u mee aan de slag kunt? Wanneer mogen we van u iets concreet verwachten? Wat betekent de structurele norm op zich en vooral met het oog op de opstelling van de begroting 2012?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, in de loop van het voorjaar van 2011 heeft de werkgroep betreffende de structurele norm onder voorzitterschap van de heer Poelvoorde een eerste eindrapport opgesteld. Ik wil kort op twee elementen ingaan.

Hoewel er effectief een eindrapport is, heeft de heer Poelvoorde zelf opgemerkt dat de uitgangspunten het best naar aanleiding van de begrotingscontrole 2011 en van de nieuwe

parameters voor de meerjarenraming 2011 kunnen worden aangepast. Er heeft hierover overleg plaatsgevonden. In de loop van de voorbije weken heeft hij het eindrapport aan die resultaten aangepast.

Een van de elementen die naar aanleiding van de meerjarenraming grondig zijn aangepast, is de terugbetaling door KBC. Aangezien de schuldevolutie, zoals de heer Van den Heuvel in zijn vraag zelf heeft gesteld, een belangrijk en structureel aspect van de norm vormt, is het mijn intentie om de door de stuurgroep en de heer Poelvoorde opgestelde basis nog voor het zomerreces aan de Vlaamse Regering voor te leggen. Na het zomerreces kunnen we dat dan in deze commissie bespreken.

Er is een tweede reden waarom ik heb gewacht. Elk jaar komt de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) voor het zomerreces met een begrotingsadvies naar buiten. De SERV heeft aangekondigd dat dit ook een advies over de begrotingsnormering zal omvatten. Het lijkt me dan ook normaal dat ik daar rekening mee wil houden. Het hangt er natuurlijk van af of de sociale partners daarover een consensus kunnen bereiken. Indien dat zou lukken, zal ik beide elementen, het werk van de heer Poelvoorde en het werk van de SERV, aan de Vlaamse Regering voorleggen.

Ik wil nog voor het zomerreces met een voorstel naar de Vlaamse Regering stappen. Na het zomerreces zullen we dat, net als de voorgaande voorstellen, hier kunnen bespreken. Of dit voorstel bruikbaar zal zijn voor de begroting 2012, zal mee afhangen van de reactie van de Vlaamse Regering tijdens de bespreking die we nog voor het zomerreces zullen voeren.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik kijk uit naar de werkzaamheden van de komende weken. Ik ben blij dat hier iets concreets mee wordt gedaan. Zou het Vlaams Parlement het rapport van de heer Poelvoorde kunnen inzien?

Minister Philippe Muylers: Ik stel voor dat ik de tekst ter beschikking stel zodra ik hem aan de Vlaamse Regering heb voorgelegd. De commissieleden zullen dan ook het begrotingsadvies van de SERV ontvangen. Ik zal de vraag om de teksten over te maken in elk geval aan de Vlaamse Regering voorleggen.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, volgens mij praten we hier over twee verschillende zaken. De vraag is welke sleutelnorm we op onze begroting toepassen. Wat mij betreft, is die norm ongevoelig voor aanpassingen van onze conjunctuurgegevens aan de economische groei en de inflatie. Het gaat om een veiligheidsslot dat op de begroting zit.

Tijdens de vorige legislaturen hebben we gewerkt met een systeem van een toekomstnorm. Het was eigenlijk onze ambitie 1 procent van de samengevoegde belastingen in een conjunctuurprovisie te reserveren en in het geval van niet-aanwending naar een toekomstfonds over te hevelen. We hebben dat geld uiteindelijk gebruikt om een aantal banken te ondersteunen.

Voormalig minister Demeester gebruikte een andere norm. Voormalig minister-president Dewael heeft die norm losgelaten. Het gaat hier om een veiligheidsslot op de begroting. We gebruiken dit slot om een stop-and-gobeleid te vermijden. Tijdens de vorige legislaturen is dat gelukkig geslaagd. Een schommeling naar boven is altijd mooi meegenomen. Een schommeling naar onderen doet pijn en betekent dat het beleid moet worden teruggeschroefd. Indien we 1 procent van de samengevoegde en gedeelde belastingen in een conjunctuurprovisie kunnen reserveren, vermijden we ooit een stop-and-gobeleid te moeten voeren indien de economische conjunctuur met 1 procent daalt.

Ik geef even een voorbeeld. In 2009 hadden we de daling voorzien. De economische groei mocht tot 0 terugvallen. We hadden ons op veel voorbereid. De economische groei is echter

tot min 3 procent gedaald. Dat hadden we niet voorzien. Ik meen echter dat ik me op dit vlak wereldwijd in goed gezelschap bevond.

We wachten op een sleutelbegrip. Hoe zien we die nieuwe norm? Zullen we die norm op ons beleidskrediet of op ons betaalkrediet toepassen? Het lijkt een domme vraag. Het verschil is echter enorm.

Spijtig genoeg heeft een begroting meer met beleid dan met wiskunde te maken. Indien ik het goed heb begrepen, heeft de heer Poelvoorde geprobeerd een soort sleutelsysteem te ontwikkelen waarover dan een consensus kan worden bereikt. Dit systeem zou dan gedurende een lange periode van kracht kunnen blijven.

Ooit hadden we een dergelijke norm. We hebben die norm, vanzelfsprekend omwille van de ongelooflijk slechte conjunctuur, weer losgelaten. Nu zouden we die norm weer kunnen oppakken. Ik zie dat opnieuw een economische groei van 2,7 procent wordt voorspeld. Niets belet ons weer in een dergelijk systeem te stappen.

We kunnen natuurlijk een andere norm gebruiken. Dat is nu waar we op zitten te wachten. Welke norm is het? Hoe ziet die norm eruit? Volgens mij is dat de vraag van de heer Van den Heuvel.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, het onderdeel van het Vlaams regeerakkoord betreffende de begrotingsnorm boeit me bijzonder. Ik heb een jaar gewacht alvorens in augustus 2010 een schriftelijke vraag in te dienen. De heer Poelvoorde was toen net aan de slag gegaan. Het antwoord van de minister luidde dat we ons begin dit jaar aan een antwoord mochten verwachten. Het is ondertussen zomer. Ik steun dan ook de opmerking van de heer Van den Heuvel dat we hiermee al enkele maanden te laat zijn.

Minister, ik ben verrast door uw antwoord. U kondigt een aantal praktische correcties aan die de heer Poelvoorde wil doorvoeren. Daar gaat zo'n norm echter niet over. Zo'n norm is een filosofie die weergeeft wat u de volgende jaren wilt doen. Dat is zoiets als de Maastrichtnorm waarbij het begrotingsdeficit niet onder 3 procent mag zakken en waarbij 60 procent de schuldnorm is. Het gaat dan om een aantal doelstellingen die u zelf naar voren schuift.

Het idee om te werken met een structurele norm, het full employment budget balance, zou, ondanks het feit dat dit begrip al decennialang bestaat, bijzonder vernieuwend zijn geweest. Het gaat meer om een begrotingsfilosofie die u de volgende jaren wilt uitrollen, net als uw voorganger als filosofie had om geleidelijk, in tien jaar tijd, tot een nulschuld te komen. De praktische elementen kunnen onmogelijk een invloed hebben op de filosofie, op de schuldnorm, op het principe waarmee u de komende jaren wilt doorgaan.

Ik ben ook verbaasd dat u wilt wachten op het SERV-advies over schuldnormering. Het probleem is dat u dan met twee adviezen zit die wel eens tegenstrijdig zouden kunnen zijn. U zult dan moeten kiezen welk voorstel van advies en welke schuldnorm u zult aanhouden. In die zin lijkt het me interessanter om nu de schuldnorm die u naar voren wilt schuiven, bekend te maken en dan te zien wat de SERV daarvan denkt. Ik zou dan ook niet wachten op het advies van de SERV.

Ik steun de vraag van de heer Van den Heuvel om het rapport-Poelvoorde te kunnen inkijken.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Minister, u hebt gezegd dat u zou zien of dit kan worden toegepast voor de begroting van 2012. U hebt die norm aangekondigd in het regeerakkoord. Na de begroting van 2012 zijn er nog maximaal twee begrotingen waarop de norm kan worden toegepast. Als u een dergelijke norm maakt, dan moet u die ook hanteren en toepassen. Zo niet, heeft die niet veel nut.

We hadden in het verleden de Demeester-norm en een toekomstnorm. Het gaat dan niet om een abstract gegeven maar om een rekenkundig model dat men hanteert en toepast op de gegevens waarover men beschikt, met andere woorden middelen en uitgaven. Er is weinig directe relatie met de conjuncturele situatie en mogelijke andere situaties. De gevolgen voor de begroting zijn er natuurlijk wel.

Ik kan me niet inbeelden dat men een norm zou bepalen afhankelijk van de conjuncturele situatie om dan nog voldoende garantie te hebben om een bepaald nieuw beleid te kunnen voeren. Dan past men een norm aan naargelang het beleid dat men de volgende jaren wil uittekenen. De vraag is dan of een dergelijke norm wel nodig is.

De heer Eric Van Rompuy: Dit is een oude discussie. Toen Gaston Geens in de jaren 70 minister van Begroting was, had hij het over het full employment budget. Daarbij rekende hij uit wat de gevolgen waren van een hogere werkloosheid op de belastingsinkomsten en de werkloosheidsuitgaven. De vraag daarbij was wat het aanvaardbare tekort was op een begroting.

Wij zitten hier met een heel specifieke vorm van budget. Door de Financieringswet is er wel een koppeling aan de economische groei maar die is niet zo eenduidig als vroeger. Vroeger had men een unitaire begroting en fiscale inkomsten die stegen of daalden. Er was een werkloosheidsevolutie waarbij de centrale staat werkloosheidsuitkeringen moest betalen in functie van de conjunctuur. Hier zit men met een begroting die structureel helemaal anders in elkaar zit. Zo komt 80 procent uit ontvangsten van de centrale overheid. De uitgaven zijn niet gebonden aan de conjunctuur. Men zit hier dus met een helemaal andere begrotingssituatie.

Als men nu zo'n structurele begrotingsnorm uitvaardigt, wat betekent dat dan? Dat is niet zomaar zeggen dat de conjunctuur met 2 procent stijgt of daalt waarbij we kunnen berekenen wat dat betekent voor de inkomsten en uitgaven. Vroeger kon men zo'n oefening maken met het oude concept van de structurele begrotingsnorm. We zijn trouwens nog altijd in onderhandeling over de regeringsvorming. Zodra er een nieuwe Financieringswet komt, krijgt men een heel andere structuur van de inkomsten, gekoppeld aan heel andere parameters dan nu de samengevoegde en gedeelde belastingen. Het zou verkeerd zijn nu aan de Vlaamse Regering te vragen een model te ontwikkelen, wetende dat we hopelijk over een aantal maanden in een totaal nieuw financieringsmodel zitten. We moeten daarmee rekening houden. Als men een norm ontwikkelt, is de Vlaamse begroting onvergelijkbaar met wat er gebeurt op het federale vlak.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik ben verbaasd over een aantal reacties. Ik heb de SERV-norm nog gekend, waarmee men, dacht ik, rond 1987 was gestart. Daarover heeft niemand gesproken. Daarna kwam de Demeester-norm. Een wijziging van de parameters heeft natuurlijk geen invloed op een filosofie. De norm is elk jaar aangepast. Ze werd ook meestal voor verschillende jaren na elkaar vastgelegd. De filosofie van de SERV- en de Demeester-norm was om te zorgen voor een gelijkmatige groei van de beleidsruimte over verschillende jaren. Dat was de filosofie die er toen achter zat.

Men zou kunnen zeggen dat men juist weet wat men kan doen, maar dat klopt niet. Men weet dat nooit, want de parameters maakten dat die norm een ander effect had op de vrije beleidsruimte van een regering voor een bepaald jaar. Als men dan in februari of maart een voorstel voor een begroting krijgt van de heer Poelvoorde, dan is de eerste vraag die men zich stelt wat het effect is als men de parameters van de meerjarenraming en van de begrotingscontrole neemt. Dat lijkt mij de eerste vraag te zijn, anders moest de SERV niet sinds 1987 elk jaar in september en later in juli een begrotingsadvies geven. Dat heeft toch zijn effect.

Ik ben het helemaal eens met u dat de filosofie niet moet worden aangepast. In elke regering zal de eerste vraag wel zijn wat het effect zal zijn als de parameters worden toegepast op deze

filosofie. Het lijkt me vanzelfsprekend dat men die vraag stelt. Dat is wat de heer Poelvoorde naar voren heeft gebracht. Hij stelde voor de berekening opnieuw te doen met de nieuwe parameters om na te gaan wat het effect is.

Mijnheer Sannen, dat is natuurlijk ook heel fundamenteel, want we hebben wel een regeerakkoord, waarin over het overschot op de begroting, over mogelijke nieuwe beleidsruimte afspraken zijn gemaakt. Hoe rijmt men dat dan met de begrotingsnormering die eventueel wordt voorgesteld? In hoeverre is die gelijklopend of ongeveer gelijklopend? Als men dat wil weten, moet men, opnieuw, de parameters in een model steken om na te gaan waar we staan. Dat is de logica zelf. Is dat toepasbaar in 2012? We moeten daarover een gesprek hebben in de regering. Als de begrotingsnormering andere resultaten zou geven inzake nieuwe beleidsruimte, nieuwe begrotingsoverschotten of niet, dan heeft dat een duidelijke invloed op het regeerakkoord. Passen we die toe – want in het regeerakkoord staat ook dat we een normering moeten hebben – of houden we ons aan het regeerakkoord? Ik denk dat we die discussie ten gronde moeten voeren. Die kan echter alleen gevoerd worden als men weet wat het verschil tussen beide zal zijn. Dat is de oefening die nu gemaakt wordt. Ik kan daarmee dan naar de regering gaan en zeggen wat in 2012 de gevolgen zijn voor de begroting als het regeerakkoord wordt toegepast en dat de begroting in evenwicht is. Als de norm wordt toegepast, kan misschien een tekort worden goedgekeurd of moet een overschot worden geboekt. Daarmee heeft dat dan te maken.

Ik denk dat er een groot verschil is en die discussie moeten we ten gronde aangaan in de regering. Dat is de essentie van het verhaal. Wachten of niet wachten op de SERV, dat is een opportuniteitsvraag. We moesten toch de voorspellingen krijgen van de heer Poelvoorde. We kunnen daarvan gebruik maken om te kijken wat de filosofie is van de sociale partners en om de eventueel nuttige ideeën mee op te nemen. Voor mij is dat gewoon een opportuniteitsvraag. Het feit dat beide nu samen zullen aankomen, is voor mij een goede gelegenheid om rekening te houden met de meerwaarde van elk van die twee adviezen.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Minister, ik begrijp u wel, maar we gaan er toch van uit dat er ooit een staats hervorming zal komen. Als men ze nu niet kan toepassen, vraag ik me af of de oefening met de norm voor deze legislatuur nog enige zin heeft. (*Opmerkingen van minister Philippe Muylers*)

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister, mij ging het in de eerste plaats om de filosofie. De filosofie is me op dit moment ook niet duidelijk. Op het moment dat de filosofie als begrotingsnormering daar is, moet men die natuurlijk met de juiste parameters invullen om na te gaan wat het effect is van die filosofie. Maar ik hoor u nu zeggen dat als u uw norm toepast en er grote discrepanties blijken te zijn met het regeerakkoord, daarover onderhandeld moet worden. Ik weet ook wel hoe een meerderheid werkt. Ik hoor u eigenlijk zeggen dat er aan het regeerakkoord, met de beleidsruimte waarin u voorziet, nauwelijks te tornen valt. Ik neem aan dat daarover afspraken zijn binnen de meerderheid. De norm wordt dan eigenlijk aangepast aan het regeerakkoord. Eigenlijk hoeft er dan geen norm meer te zijn.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Op dat laatste punt wil ik toch even reageren. Ik ben het met u eens. De vraag is alleen waar we, als we een goede norm hebben, staan. Dan moeten we de discussie voeren. Verder wil ik niet gaan. Als de norm heel dicht aansluit bij 2012 en wat we van plan waren in 2013, is dat misschien geen probleem. Als ze zwaar afwijkt, moeten we de discussie ten gronde voeren. Ik heb geen schrik om die te voeren, maar dat heeft wel gevolgen voor het invullen van een al dan niet vrije beleidsruimte. De filosofie als dusdanig is dan natuurlijk belangrijk, maar in een filosofie zijn er gewoonlijk ook nuances. Bij de SERV- en de Demeester-norm, die voormalig minister-president Dewael heeft verlaten omdat

hij de conjunctuur voor een deel wilde gebruiken om te saneren als hij dat nodig vond, ging het ook om filosofieën. Die zaken moeten toch in hun geheel worden bekeken. Een voorspelling van wat het een en het ander inhoudt, is een noodzaak om de besprekingen op een juiste manier te voeren.

Als men een norm wil, moet men wel goed weten wat men ermee wil bereiken. Men moet er dan ook achter staan en er de consequenties van zien.

De heer Eric Van Rompuy: Die discussie zullen we zeker nog in de volgende maanden voeren. We hebben hier jarenlang gediscussieerd over het schuldenvrije Vlaanderen. We moesten overschotten creëren. Op de duur wisten we niet meer wat te doen met de overschotten. Zes maanden later zaten we opgescheept met een schuld van een paar miljard euro en met een tekort van 2 miljard euro. *(Opmerkingen)*

Mijnheer Van Mechelen, dat is allemaal zeer theoretisch. Laten we proberen de volgende twee jaar een begroting in evenwicht te hebben. Dan zouden we al heel goed werk geleverd hebben. U zegt dat er eigenlijk geen evenwicht is. Dat is allemaal zeer relatief. Die discussie zal zeker nog worden gevoerd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■